

GAZETA TRANSILVANIEI

Apare în fiecare zi de lucru.

Abonamentul: pentru Austro-Ungaria pe an 24 cor., pe 1/2 an 12 cor., pe 1/4 an 6 cor. Pentru România şi streinătate pe an 40 franci, pe 1/2 an 20 franci, pe 1/4 an 10 franci.

REDACTIA,
TIPOGRAFIA ŞI ADMINISTRATIA:
BRAŞOV, PIATA MARE Nr. 30.
Telefon: Nr. 226.

Pentru Braşov cu dusul acasă pe an 24 coroane. Fără dus acasă pe an 20 coroane, pe 1/2 an 10 coroane, pe 1/4 an 5 coroane. Un număr 10 bani. Inserate: un şir petiu 20 bani pentru o publicare. Publicări mai dese după tarif şi învoială. — Reclame pe pagina a 3-a un şir 20 bani.

Comedia politică.

...Şi iarăşi începe comedia politică a stăpânilor noştri feudali. E comedia jalnică a unei ţări înepoiate şi înglodate în sărăcie.

Activitatea parlamentară a camerei ungare merge înainte ca racul. Să află iarăşi în punctul, în care a fost în toamnă, când s'a făcut pactul între guvern şi opoziţie pentru a se asigura votarea bugetului pe 1912. Obstrucţia tehnică atunci a încetat, ca acum în zilele aceste, revenind din nou la ordinea zilei reformele militare, să-şi reia locul cuvenit în cameră.

Săptămâna trecută cum ştim, s'a votat bugetul. Mai resta votarea apropriaţiei, după care apoi se pun la ordinea zilei proiectele de reforme militare.

În vederea acesteia cele două partide independiste, kossuthişti şi iusthiştii au ţinut să-şi remarce din nou atitudinea lor faţă de tendinţele guvernului. Opoziţia a voit, ca pretenţiilor ei să se dea expresiune deja la desbaterea apropriaţiei şi de aceea sefi celor două partide au luat încă săptămâna trecută măsurile necesare, ca partidele să-şi precizeze atitudinea şi programul de luptă în cameră.

În acest punct iarăşi nu se observă nimic nou. Situaţia ni se înfăţişează în aceleaşi culori, ca astă toamnă, la încetarea obstrucţiei. Aceleaşi nizuinţe stăpănesc guvernul şi partidul muncii şi aceleaşi pretenţii au cele două partide principale ale opoziţiei. Ici-colea să vorbeşte şi acum de pace între guvern şi independişti, dar despre aceasta s'a vorbit în tot decursul anului trecut, s'au făcut şi unele intervenţii şi încercări de pace, dar fără rezultat. Aşa este situaţia şi azi. Şansele de împacare sunt foarte slabe, ba putem zice, că nu sunt de loc. Divergenţa între taberele beligerante formează şi acum un abiz, preste care nu se poate trece.

Guvernul ţine şi acum la pro-

iectele militare neschimbate şi vrea cu ori ce preţ să le treacă prin corpurile legiuitoare. Să ştie aceasta din declaraţii anterioare, dar a confirmat-o acum din nou ministrul Lukács în vorbirea sa ţinută la discuţia proiectului de apropriaţie în comisiunea financiară a camerei, în 17 I. c.

Lukács a spus între altele, că interesul statului ungar şi a monarhiei este, ca forţa armată să fie aşezată pe baze sigure şi cu toate, că pentru aceasta se recer mari jertfe, el a dovedit în mai multe rânduri, că ţara le poate suporta.

— Ori cine ar fi la guvern — a zis Lukács — n-ar putea să se abţină de la rezolvirea urgentă a reformelor electorale.

Acesta e punctul de vedere al guvernului în privinţa reformelor militare.

Lukács s'a pronunţat tot în această şedinţă şi în chestia reformei electorale, dar ca de obicei vag şi neprecis. El a declarat, că guvernul nu vrea să amâne reforma, dar în o chestie atât de ponderoasă nu poate să facă nici un pas hotărît, până ce nu are la dispoziţie date statistice prelucrate. Lucrarea acestora se face acum, dar este o lucrare grea. Cu toate acestea — a zis Lukács — deşi nu are încredinţare, el îşi exprimă părerea sa personală, că proiectul de lege asupra reformei electorale poate fi gata în decursul acestui an.

În faţa acestei atitudini a guvernului partidele independiste sunt gata de luptă, având pretenţii deosebite, dar urmărind acelaşi scop: a face imposibil guvernul lui Khuen.

Iusth cu partidul lui cere mai întâi proiectul votului universal şi numai după înfăptuirea acestei reforme să se revină la pretenţiile armatei. Un iusthist a marcat această pretenţie a partidului astfel: — Drumul la reformele militare duce preste reforma electorală.

Iată pentruce declaraţia lui Lukács din şedinţa comisunii fi-

nanciare, că guvernul poate să prezinte reforma electorală în anul acesta, n-a făcut nici o impresie şi din partea iusthiştilor li s'a reflectat, că nu e principal lucru când se va prezenta proiectul, ci cum va fi acela?

În conformitate, cu această atitudine, şeful partidului Iusth a adresat săptămâna trecută o scrisoare-circulară către toţi membrii partidului, în care li provoacă, că în vederea noiei lupte, ce se începe contra reformelor militare, să-şi ţină de datorinţă a lua parte la şedinţe în număr complet, începând cu apropriaţia, şi a susţinea cu toată forţa lupta parlamentară.

De altă parte partidul kossuthist a ţinut în 19 I. c. o intrunire, în care şi-a fixat pretenţiile, în schimbul cărora ar fi aplicat a nu sprijini obstrucţia partidului iusthist.

După discuţii prelungite, intrunirea a fixat pretenţiile partidului în 5 puncte, care sunt: executarea părţii aceleia din programul de nouă, care priveşte chestia emblemelor; să se clarifice poziţia de drept de stat a Bosniei-Hertegovinei, în conformitate cu spiritul dreptului public ungar; din procedura penală militară să se scoată limba germană, ca aceasta să nu se valideze etc.

Intrunirea a declarat, că dacă guvernul va honora aceste pretenţii, partidul kossuthist nu va lupta contra proiectelor militare, decât cu arme normale. Totodată intrunirea a designat de orator oficios al partidului la discuţia apropriaţiei pe contele Apponyi.

Intre astfel de împrejurări s'a început Luni desbaterea apropriaţiei în cameră. Oratorii oficioşi ai opoziţiei au fost Apponyi din partea kossuthiştilor şi Holló din partea iusthiştilor. Apponyi în senzul hotărârii din intrunirea kossuthistă amintită mai sus, a fixat condiţiile de pace cu guvernul, pe când Holló s'a alăturat la toate cele pretinse de Apponyi, dar a declarat, că partidul iusthist mai are

şi condiţia sine qua non a reformei electorale.

La pretenţiile aceste va răspunde Lukács, combatându-le şi arătând, că guvernul nu le poate implini.

Aşa se zbat mai departe guvernării noştri, dar în motivul luptei lor nu iese la iveală niciieri adevăratul interes pentru binele şi prosperarea ţării, ci reapare vechea nizuinţă a tuturor partidelor feudale de-a pune care de care mâna pe putere.

Guvernul şi partidul muncii ţine cu îndărătnicie în mână frânele stăpânirii, Kossuth şi Iusth, cu ai lor vreau să li-le ia. Fiecare îşi are baza sa pe care operează, ca să poată fi, cum se zice „Regierungsfähig“. Apponyi, cu două feţe iezuitice, declară în numele lui Kossuth şi al partidului, că condamnă obstrucţia tehnică — insinuaţie în sus. Dar în anumite împrejurări, cum sunt şi cele de faţă, o aproaba — insinuaţie în jos, la public.

Iusth îşi bazează speranţele pe eluptarea sufragiului universal. Aceasta o va honora poporul, şi popularitatea e o forţă, care va impune şi în sus la Coroană. Aşa combinează el.

Că aceasta este ţinta corifeilor din amândouă taberele, se vede din o declaraţie a lui Iusth.

Vorbind cu mai mulţi deputaţi despre căderea Banului croat Tomaşici, Iusth a zis:

—Tomaşici a căzut, şi nu credea, că va cădea. Acum e rândul lui Khuen, care asemenea nu crede...

Astfel e mersul comediei politice de la noi, care însă are partea dureroasă şi tragică, căci se face pe contul ţării, pe contul popoarelor, fără ca aceste să aibă nici un folos practic din ea.

Vechiul cântec. Ca în toţi anii astfel şi anul acesta P. S. Sa episcopul Orăzii Dr. Radu a intrunit la o masă opulentă în palatul episcopal pe trunţaşii orăzeni, fără deosebire de naţio-

nalitate şi confesiune. «Pesti Hirlap» aduce despre cele petrecute la masa episcopescă următorul comunicat:

«Toastului episcopului, care a închinat pentru pace, a răspuns prefectul Miskolcai Ferencz. Iubirea şi pacea — a zis oratorul — să ne fie steaua conducătoare în chestiunea naţionalităţilor. Prietinia maghiaro-română nu este o utopie, ci o idee viudă, a cărei realizare o promovează unitatea economică, fiindcă numeroase interese ne leagă pe unii de alţii. Românii din Ungaria vor putea realiza dezvoltarea lor economică şi culturală, numai dacă vor fi servitorii credincioşi ai naţiunii maghiare unitare. Trebuie să respirăm din sufletul opiniei publice ceea credinţă, că maghiarimea vrea să răpească Românilor drepturile lor, rassa şi limba lor».

Magna petis. . .

Ministrul de războiu pe ducă. Ziarele maghiare lansează ştirile, că zilele ministrului de războiu Aufenberg sunt numărate din cauza — puţinilor simpatii de care se bucură în sânul partidelor maghiare.

Audienţă. Ministrul agriculturii Serényi a fost primit alături în audienţă de Maj Sa.

În jurul contelui Aehrenthal. Cu privire la planurile contelui Aehrenthal, a cărui stare sanitară e încă gravă, se anunţă următoarele: Delegaţiunile se vor intruni pe la începutul lui Februarie. Contele Aehrenthal îşi va rosti expozeul asupra situaţiei externe şi va răspunde la atacurile, cari i s'au adus în timpul din urmă, apoi va pleca în concediu.

După o altă versiune contele Aehrenthal va pleca acum în concediu şi numai după ce se va face bine, se vor intruni şi delegaţiunile. Cercurile competente anunţă, că politica contelui Aehrenthal este agreată la curte.

Ralierea Romanilor din Bucovina. Noul ziar al fraţilor din Bucovina, «Vieţa nouă», anunţă, că Jola trecută clubul naţionalist şi clubul conservator au ţinut o conferinţă, hotărând contopirea ambelor cluburi într-o sin-

Rolul şi efectul veseliei.

— Conferinţă ținută în Jara a doua zi de Crăciun. — de Dr. Ioan Giurgiu, avocat.

Doamnelor şi Domnilor!

Duhul vremurilor noastre înclină spre materialism şi pessimism.

În epoca noastră e mare goană după pâine şi se poartă o mare luptă pentru existenţă. Din motivul acesta adeseori puterile cele mai nobile şi calităţile cele mai distinse şi celebre se macină într-o luptă sârbădă şi fără folos.

Şi dacă eu totuşi cutesc a mă ridica azi în sferile mai înalte şi mai senine ale idealismului şi-ale veseliei, este, că şi credinţa noastră susţine, că deodată cu naşterea lui Cristos s'a pogorât din cer şi adevărată bucurie, veselie şi mântuire în lume.

Daţi-mi voie deci, ca să vă arăt, că nu trăim în valea plângerii, ci într-o vale mai draguţă, mai romantică şi mai încântătoare, unde fiecare dintre noi după voinţa şi hărnicia şi felul său îşi poate face un cuib cald de fericiere. . .

Chiar şi-n cântarea Cheruvimilor cântăm zilnic: «Toată grija cea lumească dela noi s'o lăpădam.» N'are

drept deci un poet tânăr, când amărat asupra sorţii sale esclamă îndurerat astfel:

„Norocul meu? — E floare scuturată...
Şi-l poartă vânt de toamnă, nimicirea!“

În viaţa fleştecarilor om sunt mai multe momente de bucurie, decât de durere, — zice un filosof, căci altfel viaţa ne-ar fi un chin adevărat pe pământ. În cazul, dacă ar fi mai multe dureri, decât bucurii, atunci viaţa n'are nici un rost. Ba atunci fleştecare om s'ar prăpădi şi cu propria-i mână şi-ar pune capăt vieţii sale chinuite.

Problema veseliei aşadar joacă un mare rol în lume.

Veselia are o putere magică, egalizatoare şi compenzatoare în lume. Veselia e parafugerul grijilor, certelor şi-a multor zile rele şi negre... Veselia este vantul acela de siguranţă în familie şi-n societate, care ne păzeşte de zguduiri mari sufleteşti şi ne face să aluncăm mai uşor preste bruşii vieţii noastre, fără a simţi mai adânc grijile şi loviturile sorţii.

Veselia vrăjeşte în căminele noastre o eternă primăvară şi este primul sol de pace şi de bună înţelegere între oameni. Veselia zilnic ne face să trăim şi să ne conformăm într'adevăr cuvintelor lui Cristos: «Pace vouă!»

Veselia e ca şi uleul la maşini. Ne dă un avânt nou organismului nostru şi renaşte flinţa noastră întreagă.

Un suflet avântat şi vesel deci nu va suspina şi geme întruna, ci va presăra florile... pretutindeni, chiar şi în calea sa spinosă!

Şi e bine aşa!... Drumul vieţii noastre şi aşa numai odată îl batem şi ce e scris să se întâmple şi aşa se va întâmpla, ori plângem ori nu plângem.

Filosoful Platon zice, că «este în om ceva zeiesc, ce-l ridică peste hotarele lumii pământeşti într-o sferă mai înaltă, mai senină şi mai aproape de zei. Şi acest ceva e sufletul lui senin şi vesel!»

Dealtecum aproape toţi filosofii prefer şi recomandă veselia şi condamnă pessimismul sau nelindestulirea şi tănguirea fără rost.

Şi într'adevăr, drept au filosofii: A te cufunda într-o tristă să-batică şi a fi blazat până în măduva oaselor, e un lucru nechipzuit şi păgubitor, răsunător chiar!

Tristăta purtată vreme mai îndelungată în suflet, odată totuşi erupe şi atunci sufletul omului e ca şi lava unui vulcan, care pustieşte tot ce-i verde şi înflorit din jurul său.

Să ne nizuim deci a ne procura cât se poate mai multă veselie, pentrucă veselia e comoară accesibilă ori şi cui şi într-un fel poate împodobi şi înviora coliba săracului, cât şi palatul regilor.

Veselia în înţelesul de azi sau antic al cuvântului e opaiul acela cu vrază, care ne luminează şi încălzeşte sufletul, ne prelungeşte viaţa, ne conservă sănătatea, ne despică şi sparge norii din cale, face să dispară creţele de pe frunte, şi ne alungă chiar şi doctorul şi leacurile din casă!

Un învăţat francez constată cu cifre, că oamenii geniali aproape toţi au fost veseli şi glumeţi.

Un om moros şi nelindestulit are aspectul unui expatriat sau exilat dintre oameni, pe când un om viu şi vesel e ca şi raza soarelui de Mai, pe care şi cele mai gingaşe flori li sărută cu drag, pentru-că are darul să facă să înverzească şi înflorească totul din jurul lui.

Efectul veseliei şi valoarea umorului nu se poate preţui îndestul.

Un milionar american făcu odată bilanţul între veselie şi supărare.

În chequ-ul lui de plătire, menit pentru recompensarea unui artist, alui Coquelin, asignează acestuia pentru fleşte care glumă... de răs 200 franci, iar pentru flecare mimică... tragică... şi de plâns li plătesc numai 100 franci.

E sublimă veselia şi e sublim a râde, — zice americanul Mardeus, care recomandă omenimei să însuşească un naturi mai vesel, un suflet mai liniştit, senin şi mai ferit de gându-

rile şi grijile sguuitoare şi mistuitoare ale vieţii zilnice.

Şi în adevăr trebuie să privim toate lucrurile prin prizma cristalină a idealismului şi-a veseliei şi nu prin oglindea materialismului şi-a desnădejdei.

Pentru ce să fie cineva numai Dumineca vesel şi glumeţ şi de ce să nu fie vesel în toate zilele şi ori când şi ori unde?...

E ştiut doar, că firea veselă poate să fie înăscută în om, dar o poate însuşi omul şi prin obicinuinţă şi-n mod artificial şi-o poate chiar şi sugesta!

Nu înţeleg aci o vesellie deslăntită şi fără frau, provocată eventual prin beţie, pentru că orgiile de acest soi sunt de condamnat şi nu de laudat.

Şi fac îndată şi deosebirea esenţială între omul uşuratic şi între omul vesel sau boem. Alta-i mentalitatea unui om vesel şi glumeţ, şi alta-i mentalitatea şi modul de gândire al omului uşuratic!

Ţiu să accentuez cu toată puterea convingerei mele, că nimic nu-i mai sănătos, decât a fi vesel şi-a râde.

Prin răs ni-se cutremură trupul întreg, circulaţia sângelui devine mai grăbită. Chiar şi stomacul şi plămânile desvoaltă o activitate mai puternică.

gura grupare, cu numele »Clubul național român«. Au participat la această întrunire mai mulți deputați români din dieta Bucovinei și anume d-nii G. Sârbu, Dr. Nicu Vasilovschi, Dr. E. Popovici, Dr. I. Tarnavski, Cavalier de Bejan, C. Popovici Niculiță, Constantin baron Hurmuzachi, Nicu de Flondor și Aurel Turcan. Deputații Varteres de Pruncul, Gheorghe Boncheș și Dorimendont Popovici au trimis scrisori, scuzându-și absența și declarându-se solidari cu deciziunile cotegilor.

În această conferință — scrie »Vieța nouă« — s'a exprimat în deosebi dorința, ca noua grupare să fie primul pas hotărâtor pentru concentrarea tuturor deputaților români cu dor și putere de muncă cinstită într'un singur partid național.

Germania și Vaticanul. din Roma se anunță, că ministrul de externe al Germaniei, Kiderlen Waechter, a conferit alaltăeri cu secretarul Papei, Mery del Val timp mai îndelungat. În cursul convorbirii cei doi bărbați au constatat că nu există nici o chestie care ar putea slăbi relațiunile dintre Vatican și Germania. În urmă s'au despărțit în mod cordial, bucurându-se că au putut face cunoștință.

Unele cercuri anunță cu rezervă, că ministrul german a fost primit în audiență de către Papa.

Regularea lefurilor învățătorilor. Ministrul cultelor Zichy Janos a ordonat inspectorilor școlari, ca să prezinte în timpul cel mai scurt ministerului datele privitoare la situația materială a tuturor învățătorilor. În urma acestui ordin se lucră cu mare zor la strângerea datelor cerute, cari vor fi prezentate ministrului până cel târziu la 15 Februarie.

Alegerile de balotaj în Germania. Luni au avut loc ultimele alegeri de balotaj în Germania. Până seara la 10 se cunoșteau următoarele rezultate: au fost aleși 5 conservatori, 27 social-democrați, 13 naționaliști-liberali, 2 polonezi, un membru din partidul imperiului, un liberal bavarez. O deosebită atențiune s-a dat alegerii din cercul I al Berlinului, unde s-a dat lupta între candidatul partidului progresist și cel socialist. Conservatorii au dat ordin alegătorilor să nu ia parte la alegere, ordinul însă n-a fost respectat de toți alegătorii acestui partid. Miniștri s-au prezentat imediat după deschiderea alegerii și au votat. Peste puțin timp a sosit și cancelarul și a votat și el. În acel moment liberalii au împrăștiat imprimare pe străzi, care cuprindeau următorul apel: »Conservatori, în acest moment a votat cancelarul și miniștri. Conservatori, urmați și voi exemplul bărbaților de stat«. Mai mulți alegători s-au supus și au votat. A fost ales cu majoritate de 10 voturi Kempf, candidatul partidului progresist. Împăratului i s-a comunicat telefonic rezultatul.

Externe.

Un conflict între Franța și Italia. Zilele trecute autoritățile maritime italiene au sechestrat vasele postale franceze »Carthage« și »Manouba«. Pe acest din urmă vas se aflau câți-va ofițeri turci, cari, deși călătoreau sub scutul steagului francez, au fost estradați autorităților italiene. Incidentul acesta a produs mare consternare în cercurile politice franceze. Din partea guvernului francez s'au cerut imediat lămuriri.

Chestia sechestrării vaselor și a estradării ofițerilor turci a fost adusă și în camera franceză în formă de interpelație. În ședința de ieri a camerei prim-ministrul Poincaré a răspuns la interpelarea făcută, dând lămuriri și exprimându-și încrederea, că guvernul italian va recunoaște necesitatea de-a da acestor incidente o soluțiune conformă cu justiția împedecând reînnoirea lor. Guvernul Italiei a promis — zice Poincaré — că marina italiană va uza, în exercițiul misiunii sale, de toate precauțiunile datorite între națiuni amice. D-l Poincaré spune, că vede în această declarațiune un gaj al unei soluțiuni apropiate și nu se îndoiește, că după-ace pasagerii turci vor fi puși în libertate această soluțiune va putea fi luată în considerație în convorbirile amicale dintre cele două guverne. Dacă din întâmplare, ar mai rămâne totuși câteva puncte litigioase, convențiunile cu Italia din 1903, 1904 și 1908 ar permite ca ele să fie tranșate în mod amical. Aceste două incidente nu ar putea turbura relațiunile amicale dintre cele două țări, cari au de bază o comunitate de amintiri, afinitatea de rase și solidaritatea unor numeroase interese esențiale. Un nor, care a trecut, nu va putea întuneca orizontul. (Aplauze).

Incidentul e declarat închis.

Turcia și propunerile de pace. Cu privire la o nouă acțiune a puterilor pentru încheierea păcii, ziarul »Tanin« întreabă dacă Europa pregătește o cruciadă contra otomanilor? O acțiune comună este necesară, dar propunerea ca Turcia să renunțe la Tripolitania, în schimbul unei sume de bani, constituită o palmă dată otomanilor. Dacă puterile ar face o atare propunere, în loc de a pune capăt războiului, ar deschide un războiu de o mie de ori mai teribil.

Blocarea Mării Roșii. Agenția Stefan telegrafiază următoarea știre:

Ministerul de externe a adus la cunoștința tuturor ambasadelor și legațiunilor acreditate următoarele: Data fiind starea de războiu, ce există între Italia și Turcia, guvernul regal italian, urmând în conformitate cu regulile dreptului internațional, declară că cu începere dela 22 Ianuarie, litoralul otoman de pe marea Roșie întinzându-se dela orașul Isa, la nord de Hudeida până la orașul Silefka, la sud, adică terenul cuprins între gradul 15,11 și 14,30 de latitudine, va fi ținut în stare de blocare efectivă de către forțele navale italiene. Vasele noure vor avea libertatea într'un răstimp ce se va fixa de comandantul șef al forțelor navale italiene, a eși din localitățile blocate. Se va proceda contra ori căruia vas, care ar încerca să violeze blocusul, în conformitate cu regulile dreptului internațional și cu tratatele în vigoare cu Puterile neutre.

Relațiile Anglo-Germane. »Morning Leader« află că guvernul englez, după vacanța parlamentară va lua în discuție chestia relațiunilor anglo-germane și va publica un comunicat. Guvernul englez s'a convins că relațiunile dintre cele două state au creat o situație foarte dificilă și amenință a avea urmări funeste.

Situația din China. Agenția Reuter spune că situația este extra ordinar de complicată și evenimentele grave sunt așteptate. Principii mandșurieni precunizează acum un războiu crunt contra republicanilor. Corespondentul din Peking al ziarului »Daily Telegraph« anunță că guvernul din Peking va anunța în mod oficial în ziua de 28 Februarie st. n., bancruta imperiului chinez. Acelaș corespondent comunică că supuși străini se tem de izbucnirea unei panice în Peking și se refugiază la legațiunile respective. Acesta e mai ales cazul americanilor.

De la jubileul »României June«.

Discursul d-lui Dr. Ioan Urban Jarnik, rostit în ajunul Anului-nou, 1912.

— Urmare. —

Eu însă, care cu groază mi-aduceam aminte de alergările făcute până să fi căpătat această singură lecție, eram desnădăjduit și această? desnădejde a mea aju pentru mine niște urmări cari erau cât paci să-mi curme firul vieții înainte de vreme: m'am bolnăvit așa încât cu greu am isbutit ca, până a nu fi părăsit Viena, să depun la profesorul Mussafia un așa numit colloquiu, din cursul lui despre gramatica istorică a limbii franceze.

Sosind acasă, am bolit rău și treaba ajunse chiar acolo încât la fiecare moment se aștepta deslegarea fatală a boalei. Se vede însă, că nu-mi fu scris să mă mut atât de curând spre cele veșnice: căutarea îngrijită a mării ajutată de tineretele mele au învins cel puțin de-ocamdată boala cea crâncenă. Se vede deci, că eu în ziua din luna lui Aprilie 1871 când s'a ținut cea dintâi ședință a României June, mă găseam în locul meu de naștere în stare de convalescență.

Doctorul însă nu se arăta mulțumit, temându-se ca nu cumva să se nască o altă boală și mai cumplită și de aceea își dăte părerea, că semestrul de vară nu trebuie să-l petrec în Viena ci alt-unde, schimbând aerul, hrănindu-mă cât se poate de bine și neavând de-ocamdată habar de studii. Lucru cam greu, norocul însă imi fu prielnic, și iată cum.

Din întâmplare un domn din vecinătate, care s'a fost căpătit într'un oraș din nord-estul Moraviei, cu numele Frenstat (Frankstadt) auzi despre treabă și veni la noi îmbindu-mi-se cu locuința și hrana, având eu datoria ca în schimb să dau lecțiuni la doi copii micuți ai săi. Bun bucurios am primit, și la începutul lunii lui Maiu iată-mă mutat departe de ai mei într'un ținut vecin cu acele, în cari în vremurile de demult cjobanii români își duceau turmele la pășune. Va să zică eu în primăvara anului 1871 am trecut printr'o regiune, în care într'adevăr până în ziua de astăzi atât în numele proprii geografice cât și în denumirile numeroaselor obiecte din viața țărănească se găsec niște urme vădite ale trece-

rii strămoșilor d-lor voastre pe aceste plaiuri. Cele spuse de doctor s-au și adevărit: sănătatea mea s-a întrămat, ceea ce în parte o datoram poate jintții, pe care o beam în fiecare zi des de dimineață cu mare poftă și vacanțele de vară am putut să le petrec plin de speranțe nouă în locul de naștere al meu.

Speranțele aceste ale mele păreau cu atât mai întemeiate, sosindu-mi chiar în vremea petrecerii mele la Frenstat din partea unui prietin al meu, rămas în Viena veste, că mi-s'a acordat unul din cele vre-o 12 stipendii, de câte 300 fl. pe an, înștiințate cu câți-va ani mai înainte cu scopul să se înlătore lipsa cea mare a profesorilor de limba franceză, introdusă de curând în școlile reale din Austria. De aceea abia sosit la Viena, m-am și dus la decanat să iau în primire decretul despre care credeam că se găsește la decan. Când colo ce să văd? În loc de decret, mă pomenesc cu petiția mea înapoiată, pe care câteva slove imi dau de știre, că ministrul instrucțiunii publice deocamdată n-a putut să-mi acorde ști-pendiul, stându-mi în voie, ca la sfârșitul semestrului de iarnă să-mi reînnoesc petiția.

Mă mir într'adevăr cum de lovitură aceasta, venită așa de năprasnic, n-a avut pentru mine niște urmări și mai fatale, decât fură cele ale concedierii mele ca instructor. M-am dus îndată la prietinul meu să-l întreb cum a putut să-mi dea niște informațiuni atât de greșite și iată răspunsul ce d-sa mi-l-a dat. Ci-că numele meu l-ar fi aflat scris pe tabla cea neagră cu îndrumarea să viu la decanat. Atunci el bănuind, că este vorba de stipendiu și auzind dela prof. Mussafia însuși, că d-sa a recomandat petiția mea cât se poate de călduros, nu s-ar fi îndoit nici decum și de aceea n-ar fi mai cercetat, înștiințându-mă în felul arătat mai sus.

D-voastre, Doamnelor și Domnilor, puteți să vă închipuiți în ce stare sufletească mă găseam. Nici nu îndrăneam să dau de veste părinților și unchiului, știind ce lovitură le-ași fi dat. Dr. Jarnik, care în vremea asta mă căuta să-mi dea și mie un așa numit stipendiu și așa m-am aflat în sfârșit, pentru restul studiilor, scutit de grijile vieții.

Dară nici atunci nu m-am gândit să mă îndeletnicesc cu studiul limbii române. Singurul meu scop era, ca cât mai curând, depund examenul de profesor, să mă căpătuesc, ca să pot veni astfel în ajutor părinților istoviiți și sleiți de puteri în agonisirea pâinei de toate zilele. Și momentul când era să mă înfățișez înaintea comisunii examinatoare, nu era departe, fiindcă studiul universitar nu ținera atunci, decât numai trei ani, pe când acum este de 4 ani.

Ș-apoi eu în tot cursul studiilor universitare la prelegerile profesorilor Miklosch și Mussafia, cunoscuți ca unii ce se pricepeau cel puțin în teorie la d'ai de limbă română, din întâmplare n-am auzit rostindu-se nici un cuvânt româneste. Numai în iarna anului 1874 întâlnindu-mă la Paris cu un Român neaoș, d-l Constantin Georgian, imi plesni prin cap din chiar senin gândul, cât de bine ar fi să-mi însușesc, într'u cât aceasta este cu puțință unui străin, limba strămoșească a D-Voastre.

(Va urma).

Serata etnografică.

Brașov, 24 Ian. 1912.

Reuniunea femeilor române din Brașov a avut, fără îndoială, o inspirație foarte fericită, când s-a hotărât să reprezinte în Brașov »Serata etnografică«, feericul poem muzical al d-lui Tiberiu Brediceanu.

Reprezentațiuni de felul »seratei etnografice«, luate din viața cea mai intimă a poporului nostru, sunt de o valoare necontestabilă, având menirea sublimă a ne lega tot mai strins de sufletul poporului nostru, isvorul atator bogății artistice.

Cântecul româneste și jocurile noastre frumoase, culese din toate părțile locuite de Români, vor înviora sufletele noastre și ne vor potența sentimentul mândriei, că avem un popor atât de bogat în manifestații și creațiuni artistice.

Iată dar pentru ce »serata etnografică« aranjată de Reuniunea femeilor române din Brașov promite să devie o adevărată sărbătoare culturală națională.

De săptămâni de zile tinerimea română de ambele sexe în număr de peste 60 persoane participă cu zel și ardoare la repetițiile frumoaselor dansuri naționale. Cu bucurie vestim că totul este perfect pregătit și se așteaptă astfel un desăvârșit succes.

Damele române au avut ambițiunea să reprezinte serata etnografică numai cu puterile proprii locale din sânul societății românești. Astfel conducerea și instrucțiunea dansurilor a luat-o asupra sa dl director artistic Aurel Bănuțiu, partea cântecelor din Ardeal și Bănat va fi executată de cunoscuta noastră cântăreață, doamna Mișu Bănuțiu. Cu aceasta ocaziune se vor cânta și 2 cântece inedite de dl T. Brediceanu.

Muzica militară studiază sub conducerea maestrului de capelă Emil Maivald cu multă srguință frumosul poem muzical al D-lui Tiberiu Brediceanu. — Frumoasele costume, reprezentând centrele părților românești, unde dansurile aceste sunt speciale, constituiesc înseși o atracțiune însemnată pentru această seară.

Hora fetelor cântată și jucată de domnișoarele costumate, precum și Romana executată de aceleași perechi, ce au jucat pe scenă, vor constitui chiar după reprezentație puncte interesante. Recomandăm deci și celor din apropiere și celor din departare să participe în număr cât mai mare la această manifestație culturală românească.

Invitarea publicată în »Gazeta« să fie primită ca invitare generală pentru cei din afară.

Publicăm și lista aranjierilor în ordine alfabetică:

Aurel Bănuțiu, Pompei Benția, Dr. Lionel Blaga, Dr. N. Boer, George Cherau, Dr. Ioachim Ciurea, George Cutaeanu, George Dușoiu, Dr. Emil Dan subloc. Nicolae Ioaneș, Dr. Nițu Maior, Dr. Const. Moga, Căp. aud. Ion Neamțu, Vasile Neguț, Dr. Pompiliu Nistor, Dr.

Un râs cu hohot accelerează răsuflarea și încălzește și înviorază întreg corpul și face să ne strălucească ochii.

În urma râsului pieptul omului se lărgește și se desyoaltă din ce în ce și accelerează în mod considerabil evaporarea pielii și astfel este alungat și aerul stricat din plămâni și din celele trupului.

Cu-n cuvânt, echilibrul acela celebru, ce noi îl numim sănătate, devine restabil prin conlucrarea și efectul veseliei.

Și e cert, că numai conlucrarea armonică a tuturor funcțiunilor trupului ne poate asigura sănătatea.

Veselia e leacul sufletului nostru îndurerat și abucumat. Și leacul acesta parcă-l dat nouă din partea lui D-zeu. De aceea mulți doctori usează de el și prin firea lor veselă și glumeată ajută vindecarea bolnavilor celor mai gravi.

Tristețea îți atacă de obicei și nervii și-ți tocește energia, pe când un suflet vesel te scapă de dureri și suferințe sufletești și-ți dă putere nouă de viață.

Veselia ne-alungă grija și frica din suflet și ne face mai eurajoși și mai cu credință în puterile și prestațiunile noastre trupului și sufletești.

Oamenilor melancolici le lipsește cu desăvârșire energia și avântul sufletului, mijloacele aceste neapărat trebu-

incioase pentru acțiuni mari omenești.

E conștut deci, să se ferească chiar și bătrânii de dușul rece al melancoliei și să profeseze zilnic până în adânci bătrânețe veselia, pentru că grijile devin mai mari, mai negre, cu cât te gândești mai mult la ele.

Ce tablou superb e, când soarele apune în nori și-n agonia lui mai sărută încodată vesel piscurile munților??!

Rămâi isbit uneori, din ce bagatel se face supărare în casă! Dar prin vesellie o schimbare completă se operează în sufletul omului și reinvie pacea! Vesellia își pune peceta sa de vrajă și pe obrazul nostru, făcându-ne mai expresivi, mai draguți și mai frumoși. Și nici nu-mi pot închipui frumsețe perfectă, — fie bărbătească, fie femeiască, — fără o față veselă, surzătoare. De aceea un om vesel e și generos la suflet și e iubit de toți. Prin vorbele lui dulci și prietinoase își atrage aderenți, protectori, admiratori chiar!

În jurul unui om vesel și glumet, — de ori ce meserie ar fi el, se adună oamenii, ca albinele... în jurul florilor. Și meseria lui merge de minune.

Natura ni-a înzestrat cu trei daruri mari: somnul, nădejdea și visul ca un fel de recompensă pentru multele griji și suferințe din viață. Dar și dobitoacele chiar au somnul și încânta și nădejdea lor, până când risul e darul exclusiv al omenirii. Nu cunosc nici un

dobitoc să riză... Se zice, că risul prin Adam ar fi venit în lume... Adam văzând pe neașteptate, pe Eva lângă el, ar fi suris... dulce, conșoartel...

Un proverb maghiar zice, că chiar și funul de tămâie și norocul numai de cel neghib și vesel se prinde!

Și drept ar fi proverbul: Nevvrologii au constatat cu căfire, că omul e mistuit cu desăvârșire de o grijă neltreruptă. Gându-i negru îi se prefacă într'o idee fixă. E cert, că cele mai multe cazuri de mortalitate sunt cauzate de supărări și griji.

Zi de zi se furizează câte un picur de năcaz și supărare în sufletul nostru sbucumat, până când intristarea ne stăpânește cu desăvârșire și ne întunecă flința întreagă!

De aceea să ne păzim zilnic de picurii amari ai tristeții. Picurii doar cu căderea lor lentă găuresc și sfarmă adeseori și stânca cea mai puternică.

Veselia dealtcum joacă rol însemnat și-n viața animalelor. La auzul cântecelor noastre chiar și vitele trag mai bine în jug. Un cântec românesc zice:

»Boii mei, când auz doina
Ară felina și moinal!«

În Elveția este un soi de mulgaci, cari sunt și cântăreți. Și mulgacii acesteia cu bun glas sunt mai bine plătiți, ca cei necântăreți, deoarece vacile

la auzul cântecelor lor dau mai mult lapte.

Dealtfel fieștecare dintre noi își închipule lumea altcum, precum e aievea și de aci provin decepțiile și nefericirile cele mai mari.

Sunt oameni, cari nu trăiesc aievea, ci visează și iscodesc într'una la planuri nerealizabile și visând scapă adeseori norocul... și iluziile... dina'ntea ochilor lor și astfel tragedia și catastrofa unei vieți în zadar trăite: e pecetluită deja!... E un adevărat noroc deci pentru omenire și pentru propășirea ei dacă cineva e plămădit dintr'o stofă mai bună, mai veselă.

E cert, că nu munca sau oboseala ne doboară la pământ, ci grija și frica de ziua de mâne ne omoară și ne ucide sucul vieții din noi.

Carlyle zice, că »numai acela e un bărbat adevărat și bun, care cântând lucrează!«

Ce plăcere și spor la lucru ne oferă secerătorii în câmp, dacă sunt veseli și cântă la doine.

Snopii cad mai în grabă și mai ritmic în grămadă, și dispar și crețele gazdei de pe frunte.

Cântăreții au darul ceresc de-a alunga jalea... din jurul lor și furtuna... din casă.

Sau un copil sburdalnic și vesel nu alungă oare gândurile negre ale părinților?...

Ba uneori și un greureș e în stare să ne înviorze și înveselească sufletul îngândurat în mijlocul nopții negre.

Prezența oamenilor veseli și cântăreți e ca și parfumul florilor. Cu vesellia și nobleța ființei lor înviorază și sfințesc locul, pe unde numai trec.

Platon zice, că omul cumințe zidește totdeauna din materialul, ce-l are în jurul său și nu alegă în depărtări mari...

Să căutăm și noi prietinia și societatea oamenilor veseli din apropierea noastră, căci vesellia lor se leagă atât de ușor și de sufletul nostru și-n societatea celor veseli vom găsi totdeauna comori ascunse, cum e pacea, armonia, priceperea, atențiunea și iubirea!

Dealtcum e și cuviniios să dăm expresie totdeauna veselliei, simpatiei și atragerii noastre și-n afară, și față de străini... Fericirea noastră doar e ca și un mozaic, compus din mai multe pietricele și nu poți ști nicicând piatra, din care se va sculpta bustul gloriei tale sau și-se va ciopli, pe vremuri crucea dela mormânt!

De-ar fi după mine aș grava în frontul fieștecarui cimiter următoarele slove ca epitaf:

»Vesel să te apropii chiar și pragul vecinicii și moartea să-ți fie viață!«

Remul Ola, loc. Const. Popovici, Loc. Popist, Dr. Traian Pop, Dr. Sterie Stinghe, Dr. Onisfor Soră, Loc. Dr. Alexandru de Șimon.

ȘTIRI.

— 11 Ianuarie 1912.

Alegerea de primar al Lugojuului. Cetim în „Drapelul”: După cum aflăm, va avea loc alegerea de primar deja Sâmbătă în 14/27 Ianuarie. Reprezentantii români, întruniți sub prezidiul d-lui Dr. V. Branicea, în consfătuire confidențială, au hotărât unanim și cu mare însuflețire a sprijinului candidatură d-lui Dr. Demetriu Florescu, care și-a prezentat concursul la acest post.

—x—

Adunare populară din cauza achitării fraților Zsilinsky. O întrunire foarte agitată, a avut loc alaltaeri în Bichișciaba. Achitarea din nou a fraților Zsilinsky a stârnit o mare agitație, în urma căreia țărănimea din Bichișciaba a hotărât ținerea unei adunări populare, cu scop de a se stabili ținuta pe mai departe a partidului țărănesc. Ținerea adunării a fost însă oprită. În urma acestui fapt un mare număr de țărani s-au întrunit într-o conferință în Bichișciaba, pe care a deschis-o avocatul Biró Lajos, arătând scopul adunării, iar după el a urmat la cuvânt văduva Achim, îndemnând pe aderenții decedatului conducător, ca să răzbuie uciderea lui Achim, urmând neclintii și cu credință calea indicată de el, și să se organizeze atât de puternic, încât pe ucigașii fostului conducător al lor, să-i escludă cu totul din viața publică. Drept răspuns la această vorbire, mulțimea s-a legat cu jurământ că va urma principiile lui Achim, iar pe văduva și pe orfanii lui nu-i va părăsi niciodată.

—x—

Demonstrație în biserică. Dumineca trecută s-a făcut o furtunoasă demonstrație în catedrala catolică din Serejevo. Cauza a fost cetirea unei ordinațiuni arhiepiscopice despre reducerea numărului sărbătorilor, contra căreia credincioșii au luat o poziție de tot energetică. În momentul când preotul a început cetirea ordinațiunii, o larmă asurzitoare a inundat întreaga biserică, răsunând din toate părțile: »Nu voim ca să ne lipsească de sărbători! Nu recunoaștem ordinațiunea!»

Demonstrația a luat proporții atât de mari, încât poliția a fost nevoită să intervină pentru restabilirea ordinii. În sfârșit partea cea mai mare dintre credincioșii au părăsit indignați biserica.

—x—

Arestarea unui spion austriac. În Belgrad a fost arestat alaltăeri funcționarul vamal Vucetici, de origine s'aron, bănuțit a se fi ocupat cu spionaj în interesul Austriei. Arestatul fiind interogată, a recunoscut, că de trei ani se ocupă cu spionaj. Făcându-i-se perchițiile la locuința s-au găsit toate scrisorile în duplicate, pe cari le trimisese la Viena, Neopianta și Semlin și în cari raportă asupra rezultatelor obținute cu privire la spionaj.

—x—

Convocare. Adunarea generală a »Reuniunii de înmormântare» din Cincu mare se va ținea Duminecă în 15/28 Ianuarie a. c. în localitatea școlii gr. or. române, la 1 oară p. m. cu următoarea programă: Săvârșirea unui parastas în memoria celor decedați dela înființarea »Reuniunii». Deschiderea ședinței. Raportul comitetului. Raportul casarului. Eventuale propuneri.

Cincu mare, în 8 Ianuarie 1912. Gheorghe Conta, prezident. Emil Mandocca, notar.

—x—

O piesă a lui Friederich cel Mare. La 19 Februarie st. n. se va reprezenta la Potsdam, în urma dorinței împăratului Wilhelm, piesa »L'école du monde», scrisă de regele Friederich cel Mare. Printre actori vor figura și patru prințipi imperiali.

—x—

O frumoasă dramă familiară s'a petrecut Lunia trecută în comuna Jozsefváros. Femeia lucrătorului Katona Jozsef, ca să scape de mizeria ce i-o cauza soțul său, care cheltuia banii, orbeghe, pe beutură, și-a pus capăt vieții într-un mod de tot fioros. Pe când Katona era dus la fabrica de gaz, unde era angajat ca lucrător, femeia s-a sculat din patul, în care zăcea bolnavă în urma supărării cauzate de soțul său, și luând tunia de uscat rufe, și-a pregătit un ghlit. Pe la jumătatea la 12 din zi când a sosit medicul, sub a cărui îngrijire sta femeia, în odăeră întunecată, iar în mijlocul ei atârnau spânzurate trei persoane: în mijloc femeia, iar de dreapta și stânga cele două fetițe a le ei, una de cinci, iar cealaltă de patru ani. Medicul tăind funia, a cercat să le readucă la conștiință, dar era prea târziu. Muriseră toate trei. Avizând poliția, o comisie s'a prezentat la fața locului și

a desfășurat scrisoarea, ce o adresase femeia poliției, în care se ruga, ca pentru moartea ei și a fetițelor să nu-l facă responsabil pe soțul său, să nu li se facă autopsie, iar în sicriu să-i pună și fotografia în care este fotografiată împreună cu copilașii săi, speșele de înmormântare să se acopere cu suma de 260 coroane, ce le are depuse la postă.

—x—

Lupii în sat. Din Bistrița ni-se scrie: Frigul și gerul ce dominează de câteva săptămâni ținuturile Someșului, alungă cete numeroase de lupi spre satele noastre, răpind chiar ziua mare, dar îndeosebi noaptea, puținul avut al bieților oameni, cari se trezesc pe dimineața fără gălție, și chiar fără porci. Cu deosebire nu a fost cruțată de acești oaspeți îndrăzneți comuna de băi a Sângeorzului român. Atacurile au fost atât de dese, încât comuna a fost silită să ia cea mai precaută hotărâre. Au ieșit toți bărbații comunei, înarmați cu arme, coase și furci în tovarășie cu vre-o zece jandarmi și au întreprins o vânătoare în toată forma prin pădurile ce prejmuesc satul. Până acum urmările sunt bune.

—x—

Un tun furat. La poliția din Petersburg decurg cercetări pentru descoperirea unei bande de hoți, care în zilele acestea a furat unul din cele patru tunuri, postate înaintea palatului, din Pavlovsk. Zilele trecute o căruță, urmată de mai mulți ofițeri, s'a oprit înaintea palatului, și acțând tunul la ea, și-au continuat drumul. Când s'a observat dispariția tunului, era târziu, căci hoții deghizați dispăuseră.

—x—

Știri mărunte. Hoți, până acum necunoscuți, au furat în Constantinopol sabia lui Suleiman cel Mare, care de câțiva Turci era ținută ca o scumpă relictivă.

— Aviatorul Alfred Wagner făcând un sbor pe câmpul de aviație Issy (Franța) a căzut cu aparatul dela o înălțime considerabilă și a murit pe loc.

— O ciocnire de trenuri a avut loc la Centralia (America). Au fost 4 morți printre cari fostul președinte al căii ferate centrale din Illinois, D. H. Rahan, vice-președintele Melcher și fiul fostului secretar de stat la războiu Wright. Au fost și 20 răniți.

— Curia reg. a respins recursul de nulitate prezentat de apărătorul ucigașului Regula Ede. Sentința de moarte adusă de curtea cu jurați din Miskolcz, s'a ridicat prin urmare la valoarea de drept.

—x—

Succesul unei opere a lui Mascagni. Sâmbătă s'a dat la Milano și la Veneția prima reprezentație a operii »Isabeau», de Mascagni. Succesul a fost enorm. Probabil că premiera din Milano va fi urmată de un duel între Mascagni și Visconti de Modrona, directorul teatrului Scala, pentru faptul că opera s'a dat în același timp și la Milano, contrar dorinței compozitorului. Mascagni a expediat lui Modrona o telegramă ofensătoare, la care acesta a răspuns printr-o provocare la duel.

—x—

Un candidat de avocat se caută pentru cancelaria avocatului Dr. Ioan Moșoiu în Brașov.

Invitare.

»Casina română din Brașov» își va ține în timpul cel mai apropiat adunarea sa generală anuală, în care va primi darea de seamă asupra anului de gestiune 1911 și va hotărâ asupra ei și apoi își va alege Comitetul respective conducerea executivă pentru anul 1912.

În preajma acestei adunări generale invitat cu dragoste frățescă pe toți Românii intelectuali din Brașov și din împrejurime, cari corăspund, primesc și se conformează condițiilor statutare, să grăbească a se înscrie de membri ai acestei casine și pe anul 1912 având să plătească cei domiciliați în Brașov o taxă anuală de 20 cor. iar cei din împrejurime o taxă de 10 cor. respective de 5 cor.

Atrăgând atențiunea domnilor foști membrii în anii 1911 și 1910 și anteriori, că pentru anul 1912 nu-mai după achitarea tuturor taxelor eventual restante se pot înscrie în mod valabil: ținem să accentuăm și de astădată, că însemnătatea socială și culturală a acestui vechiu așezământ românesc este atât de mare din toate punctele de vedere încât după adăncă noastră convingere nici un singur Român intelec-

tual diu Brașov și din împrejurime, fiind Român adevărat și om cinstit, n'ar putea să lipsească din șirul membrilor acestei casine.

Brașov, în 24 Ian. 1912.

Biroul »Casinei române din Brașov».

Din Brașov și Țara-Bârsei.

Pentru masa stud. rom. din Brașov au intrat:

Pe lista de colectă nr. 60. Colectant Aurel Drăgan, din cl. V gimn.: Ioan Felneac, Sâmbăteni, 20 bani; Petru Lupăș, Sâmbăteni, 40 bani; Alexandru Bozgan, Măndruloș, 5 cor.; Petru Colțeu, Măndruloș, 1 cor.; Iancu Ștefănuț, Măndruloș, 2 cor.; Biserica gr. or. rom., Cicir, 5 cor.; Aurel Drăgan, Cicir, 4 cor.; Elena Drăgan, Cicir, 2 cor.; Dumitru Bălean, Brașov, 40 bani. Suma totală: 20 cor.

Pe lista de colectă nr. 61. Colectant Ioan Ciucășel din clasa IV gimn.: D. I. Gîmurtu 10 cor., A. P. Tomescu 5 cor., V. Samarin 10 cor., G. Fianu 20 cor., G. Tilici 10 cor., D. Procopu 15 cor., Florea Ionescu 5 cor., Maria Gh. Fianu 10 cor., Petrea C. Săvescu 10 cor., Neuculaie Nema 2 cor., Paraschiva Potcoavă 20 bani, Miron Râmbețiu 20 bani, Alexandru Moianu 20 bani. Suma totală 97-60 cor.

Pe lista de colectă nr. 66. Colectant Eugen Mețianu, din cl. IV gimn.: Pompiliu Dan 2 cor., Iosif Comanescu 2 cor., Vasile Marcu 2 cor., Ioan Gălcă 1 cor., Gheorghe Popoviciu 1 cor., Aurora Chintoanu 2 cor. Suma totală: 10 cor.

Primească marimimșii donatori sincerele noastre mulțămite. — Direcțiunea școlii medii gr. or. rom. din Brașov.

—o—

Mulțămite publică. Pentru fondul de excursiune al școlilor din clasa I gimn. din Brașov au binevoit a contribui cu ocazia sărbătorilor Crăciunului:

1. Prin d-nul Gh. Savu din Brașov, însuși, Maria I. Savu și Schütz, câte 2 cor.; I. I. Burduloiu, Maria G. Savu, Paraschiva Eremie, Maria Precup, (Brașov), Maria V. Roșculeț, Paraschiva Constantin, St. Banciu, Zah. Banciu, Tr. Iarca, Er. Constantin, I. Ir. Constantin, (Turcheș), I. Zărnescu și V. Costea (Bacifalu) câte 1 cor.; Bucur Petcu, T. Bronea, T. Manu și Raveica Gaitan câte 60 fl.; Al. Minea, I. Paraipan (Turcheș) și V. Roșculeț (Cernat) câte 40 fl. = 22 cor. 60 fl.

2. Prin d-nul I. Gavrilescu, preot în Țintari: însuși 7 cor.; Nic. I. Gramada 2 cor.; I. Gontea, P. Debu, Leontea Pană, Paltinean, N. N., Maria Frates, Maria Dogariu, M. Blendea câte 40 fl.; Maria Dogariu, văd. Eugenia Dogariu și N. N. câte 20 fleri. = 50 cor.

3. Prin d-nul Ilie Oana, notar în Țintari: însuși, P. Dancu, I. Gontea, L. Taus și Ir. Socaciu câte 1 cor.; Ștef. Ciolan 80 fl.; I. Ciolan, I. Anghel și N. Brânzea câte 50 fleri = 7 cor. 30 fleri.

4. Prin d-nul Nic. Dogariu, învățător în Tel: însuși 1 cor. 40 bani; Indig K. 1 cor.; D. Cojocariu, N. N., Maria Frates, Maria Dogariu, M. Blendea câte 40 fl.; Maria Dogariu, văd. Eugenia Dogariu și N. N. câte 20 fleri. = 5 coroane.

Exprimăm acestor binevoitorii cea mai viută mulțămite și recunoștință a noastră.

Brașov, 10 Ianuarie st. v. 1912. Pentru comitetul de administrație: R. Popoviciu, președinte, D. Marcea, casar. N. Savu, controlor. Vidi Dr. Blaga, prof. cond.

—o—

Proprietarii de case din Brașov li se atrage atențiunea, că fasiunilor lor, privitoare la sarcinile de pe proprietățile lor, să le prezente cel târziu până în 31 Ianuarie 1912.

—o—

Elite proiectograful din otelul Europa. Programul pentru 25 și 26 Ianuar n. 1912 este următorul: Moritz farmacistul (humoristic), Șcânțea electrică (învățătură), Scumpete pentru mănecare (humor), Nick Winter, detectivul cel renumit din lume, Intrigă la curtea lui Heinrich VIII al Engletere, (film artistic colorat, 1000 metri lung.) (Asupra acestui punct se atrage deosebită atențiunea a publicului) Cele 3 pisici (studiu anim.)

—o—

Apollo Bioskop Joi și Vineri în 25 și 26 Ianuarie va avea următorul program: Piza, după natură; Port de mare în Suedia, (vedere); Moștenitori fericiți, (humoristic); Micul curățitor de coșuri, (humoristic); Tontolini la circul Krateje, (humoristic); Zăna păpușelor, (dramă); Din viața unui rege, (dramă); Norocul pierdut, (dramă).

Sâmbătă și Duminecă program nou.

Porumbi de vânzare. Tot felul de porumbi de rasă se află de vânzare cu preț ieftin, în strada Lungă 108 Brașov.

Din cercurile meseriașilor noștri.

— Seara din ajunul Anului-nou a meseriașilor români din Cluj. —

— 20 Ian. c.

Reuniunea meseriașilor noștri de aici, din prilejul Anului-nou ne-a chemat cu drag pe toți Românii din Cluj, la un concert, ca să ne înfrățim cu toții în o mândră sărbătoare de Sân-Văsil. Această Reuniune, avea și un mare praznic atunci: se împlineau tocmai 40 de ani dela înființarea ei și chemase la această bucurie pe toate reuniunile surorii din Ardealul nostru.

Și cei cari ne-am dus, am avut o seară înălțătoare și minunată. O seară neuitată.

Bătrâna »Redută» a Clujului, care a văzut atâtea vremuri, mai ales rele pentru noi Românii, de data asta ne-a primit cu o bunăvoință împăcată ca o bătrână căreia i-au mai potolit anii arțăgările tineretii, și ne-a lăsat să ne petrecem în voie, după îndemnul suflătorilor noastre românești. Bravii noștri meseriași, în frunte cu neobositul președinte Valentin Drăganu, ne așteptau cu brațele deschise.

Îndată după intrare, vedem cu multă mulțămite sufletească că între oaspeții esteși ceata mândră a meseriașilor din Blaj, în frunte cu vrednicul președinte, dl profesor Gavril Precup, om cu o rară dragoste pentru meseriașii noștri și cauza lor. Această faptă a blăjenilor e o pildă strălucită de înțelegeră a vremii și de frăție adevărată față cu tovarășii lor din Cluj, mai reslățiți și mai apăsați de împrejurări. În deputație am remarcat pe d-nii Dionisie Trifan, Aug. Gruția și Ilie Mircea cu d-na, d-nii Dragoș, Baci, Barna cu d-na și alții.

Concertul s-a început cu »Ouvertura națională Moldoavă», cântată frumos de muzica regimentului de inf. Nr. 62. Apoi a urmat corul reuniunii, instruit foarte bine de d-l Andrei Pora, inv. cu câteva bucăți de cor, în cari au dat dovadă meseriașii noștri de multă disciplină și înțelegeră pentru muzică. A fost minunată doina cântată solo de d-l Florea, cum și toate punctele corului.

Dar ce a plăcut mai mult din tot concertul, au fost cântecile la pian și din gură, ale celor două Române: d-na Drăganu la port dela Orăștie și o pădureancă mlădioasă cu ochii de foc, d-goara Miți Toșan. Ni-s'au înălțat inimile de plăcere și de mândrie, când am văzut apărând în sală pe cele două lelițe gingașe, cu file lor înflorite și cu opincuțele ușoare de sătențe încântătoare...

Adevărat entuziasm au stârnit cântecile lor măestre: »Ce te legeni cor-drule» și »Vai bătăi drag ne-avem».

În furtuna de aplauze au primit amândouă Românele câte-un frumos buchet de flori.

Foarte frumos a cântat apoi d-l M. Radu, croitor în Cluj, care are un glas dulce și cântă cu măestrie.

Dupăce s'a sfârșit concertul, a pășit în sală, în tuctul puternic al muzicii militare, ceata voinică a Călușerilor, sub conducerea istețului lor vătav Ioan Luca, cari în urarele celor de față au jucat un călușer de pe Câmpie și o bătăuță voinicească.

Penele de curcan din căciuli și zurgălăii dela opinci ne făceau să ne gândim la voinici noștri din vremuri, cari s'au războit prin cele țări străine — cum zice poporul — cu Praisu, cu Pământeu, cu Burcușu și cu Turcii..

A urmat apoi dansul vesel, început cu o horă mare și frumoasă.

S.

Litere, arte și științe.

Au apărut:

Convorbiri literare nr. 12. anul XLV. Director: S. Mehedinți. Cuprinsul este următorul: A. Naum: Imm (versuri). Priar: Vijeia (schită), Teodor A. Naum: Ciclopul (Idila XI. Teocrit) (versuri). G. Bogdan-Duică: Liceul «Mihai Viteazul» (un raport). Eug. Ciuchi: Poveste nesfârșită (versuri) Petre V. Haneș: Tineretea lui Mihail Kogălniceanu. Mircea Djuvara: Câteva considerațiuni asupra naturii spațiului și timpului. * O vizită la Mausoleul din Charlottenburg: Dr. P. I. Stolanoff: Bogdan Ceșme din Varna (Bulgaria) (Cîșemaua Voevodului Moldovei Vasile Lupu). S. Mehedinți: Noua îndrumare a Universității. E. Lovinescu: Cronica literară. Fapte, Recensii: La Revue; Revue Scientifique. Dimitrie Dimiu: Cronica școlară. Virgil Ni Madgariu: Cronica economică.

Prețul unui exemplar, Lei 1-75.

Foala școlastică organ al reuniunilor învățătorilor gr.-cat. arhidiecezani gherlani și sălăgeni. Abonamentul pe an 6 cor. Pentru România 10 lei.

ULTIME ȘTIRI.

Cernăuți, 24 Ianuarie. Se știe, că dieta Bucovinei urma să fie convocată în Ianuarie. Convocarea nu s'a făcut însă, din cauză, că guvernul provincial a prevăzut ședințe furtunoase, cari vor fi provocate de deputații români, în rândurile cărora domnește desbi-narea.

Noul guvernator al Bucovinei, contele de Meran, va invita pe șefii partidelor pentru a se informa de starea lucrurilor. Se crede că el va influența în favoarea unei împăcări a beligeranților, pentru a asigura o sesiune liniștită.

Coreep.

Berlin 24 Ianuarie. — Arhiducele Franz Ferdinand, moștenitorul tronului Austriac, va sosi aici în ziua de 28 a. c., la orele 10.45 dimineața, la gara Anhalt. De oarece arhiducele rugase să se renunțe la o primire solemnă, nu se va trimite la gară nici o companie de onoare. Dacă împăratul Wilhelm va primi sau nu pe arhiducele moștenitor, nu se știe încă până acum. Arhiducele va locui la palatul regal. La amiazi va avea loc un prânz familiar. Seara, la orele 7. va avea loc în palatul principelui moștenitor, botezul celui din urmă fiu al acestuia. În aceeași seară arhiducele Franz Ferdinand va părăsi Berlinul.

Berlin 24 Ianuarie Rezultatul general al alegerilor pentru »Reichstagul» german se prezintă astfel: Au fost aleși 41 conservatori, 12 din partidul imperial, 10 din uniunea economică, 3 din partidul german de reformă, 2 conservatori afară de partide, 16 poloni, 91 din centrum, 5 welși, 3 din uniunea bavareză, 37 liberali naționali, 1 din uniunea țărănilor, 1 liberal bavarez, 35 din partidul popular progresist, 99 socialiști, 5 elsatieni, 1 lotaringian și 1 danez.

Conservatorii au câștigat 6 cercuri noi și au pierdut 10; partidul imperiului a câștigat 3. pierdut 14; asociația economică: câștigat 3 pierdut 10; uniunea rurală bavareză: câștigat 3; centrul: câștigat 5; pierdut 14; poloni: pierdut 1 mandat; liberali: câștigat 19, pierdut 20; progresiști: câștigat 13, pierdut 18; social-democrați: câștigat 59, pierdut 9; welși: câștigat 1, pierdut 5; alsacieni: câștigat 2, pierdut 2; și independenți au câștigat 2 și pierdut 5.

Paris 24 Ian. Telegramele so-site aseară din Roma constată cu mulțumire atitudinea amicală a lui Poincaré față de Italia, dar cer ca liberarea celor 29 prizonieri turci să fie hotărâtă de tribunalul de arbitri din Haga. Se speră, totuși, că ambasadorul francez din Roma va putea decide cercurile italienești la eliberarea prizonierilor turci.

Madrid, 24 Ian. În Cameră s'a petrecut ieri un incident senzațional: Pe când unul din oratori, guvernatorul din Madrid, San Luis, polemiza în mod violent cu adversarul său, liberalul Redoita, guvernatorul s'a repezit asupra acestuia din urmă și l'a palmuit. Incidentul a provocat un mare tumult. Servitorii au trebuit să intervină pentru a despărți pe beligeranți. Ambii deputați au continuat să și arunce insulte reciproce și pe stradă. Un duel cu pistolul a fost hotărât.

Constantinopol 24 Ianuarie. — După știrile Porții, italienii au bombardat alaltaeri Confuda, pe Marea Roșie. Nu e nici o pierdere de oameni; pagubele nu se cunesc.

Proprietar: Tip. A. Mureșianu: Branicea et Comp. Redactor responsabil: Ioan Brotea.

Capital social Coroane 1.200.000.

Telefon Nr. 188. Post sporcasa ung. 29,349.

„BANCA GENERALĂ DE ASIGURARE“

societate pe acți în Sibiu — Nagyszeben

este primă bancă de asigurare românească, înființată de institutele financiare (bancile) române din Transilvania și Ungaria.

Prezidentul direcțiunii: PARTENIU GOSMA, directorul executiv al „Albinei“ și prezid. „Solidarității“.

„BANCA GENERALĂ DE ASIGURARE“

face tot felul de asigurări, ca asigurări contra focului și asigurări asupra vieții în toate combinațiunile. Mai departe mijlocește asigurări contra spargerilor, — contra accidentelor și contra grindinilor.

— Toate aceste asigurări „Banca generală de asigurare“ le face în condițiunile cele mai favorabile. —

Asigurările se pot face prin oricare bancă românească, precum și la agenții și bărbății de încredere ai societății. — Prospekte, tarife și informațiuni se dau gratis și imediat

Persoanele cunoscute ca acvizitori buni și cu legături — pot fi primite ori când în serviciul societății

«Banca generală de asigurare» dă informațiuni gratuite în orice afaceri de asigurare fără deosebire că aceste afaceri sunt făcute la ea sau la altă societate de asigurare.

Cei interesați să se adreseze cu încredere la:

„Banca generală de asigurare“
Sibiu — Nagyszeben. Edificiul „Albina“.

Georg Barthelmie

Mehanic.

Brașov, Strada Porții 41. Colțul Stradiei Sf. Ioan.

Afacere specială cu mașini de scris, socotit, dictat, cusut. Aparate Electrice. Lămpă de buzunar, Grammophone. Placă, Ace, Bande colorate, Hârtie și toate aparaturile Utensiliilor etc.

Atelier mehanic fin. Telefon 380.

Școală de scris cu mașina.

Anunț literar.

A apărut:

«Almanahul scriitorilor dela noi» e foarte interesantă și vastă carte, care cuprinde fotografiile a 46 scriitori născuți în Ardeal Țara Ungurească și Bănat, viața lor pe scurt, înșirarea cărților ce le-au dat la lumină și o bucată literară, vre-o poezie, o novelă ori ceva știință nepublicată încă.

Pentru întâia oară ni e dat nouă Românii de pretutindena, ca să avem o astfel de carte la îndemână, care ne face cunoscuți pe cei mai de seamă scriitori născuți dincoace de Carpați, azi în viață.

«Almanahul scriitorilor dela noi» e o oglindă fidelă a aproape tuturor talentelor scriitorilor dela noi, și e un mărgăritar prețios pentru fiecare casă românească! Căci cine nu dorește să cunoască și înfățișarea și viața celor mai de seamă fi ai neamului său al căror scris îl cetește zilnic în ziare și prin reviste?

«Almanahul scriitorilor dela noi» mai are apoi încă un capitol interesant și de mare preț: capitolul presei. Se arată în facsimil capurile tuturor foilor românești de dincoace de Carpați, ce expune pe scurt istoricul fiecăreia, se procepe a avut până acum, cari l-au fost colaboratorii mai de seamă și cine scriu de prezent la ea.

«Almanahul» la sfârșit are și Calendar pe 1912, așa că ori cine cumpără «Almanahul scriitorilor dela noi», nu mai are nevoie de alt calendar în casă! Deoarece cartea aceasta s'a tipărit numai într'un număr restrâns de exemplare, on. public e rugat să grăbească a o comanda, ca fiind o carte aievea prețioasă, interesantă și instructivă.

Un exemplar costă trimis franco cor. 1.80. Se poate comanda dela Librăria Naț. S. Bornemisa din Orăștie — Szászváros.

Celor ce comandă mai mult de 5 exemplare li-se dă exemplarul cu 1.60 cor. franco, iar la comanda de peste 10 exemplare 1.40 cor. exemplarul.

A apărut:

«Amintiri» de Al. Ciura ca cel dintâi volum din «Biblioteca scriitorilor dela noi», în care se vor tipări rând pe rând toți scriitorii români din Ardeal, Țara Ungurească și Bănat, morți și în viață.

Volumul «Amintiri» are 264 pagini și cuprinde 23 nuvele, a căror subiecte luat din viața fraților noștri. Moti din Munții Apuseni și din viața autorului. Bucățile sunt scrise într'o neaoșe limbă românească și cu multă putere și limpezime, și cu mult simțământ, fiecare bucată te captivează, procurându-ți o rară mulțămire sufletească.

De mult n'a apărut la noi Românii o carte așa de frumoasă și ca prezentare tehnică, mai ales ea e adevărat eveniment pentru literatura noastră din Ardeal.

Se poate comanda dela Librăria Naț. S. Bornemisa în Orăștie — Szászváros. Prețul unui exemplar e 1.00. 20 bani. porto.

La prea înalta imputernicire a Maj. Sale Apost. c. și reg.

A 41 LOTERIE de Stat c. și r.

pentru scopuri de binefăcări civile din regatele reprezentate în parlamentul austriac.

Loteria această unică în Austria legal concesionată conține **21.146 câștiguri în bani gata** în suma totală de **625.000 C.**

Câștigul principal **200.000 coroane.**

Tragerea urmează în 15 Februarie 1912. Un los costă 4 cor.

Lesuri se capătă la secțiile loterilor de stat în Viena II Vordere Zollamtstrasse 7. Colectanți de loterie. Trafici, la oficiile de dare, poste telegraf și călferate, zarafii etc. Planuri pentru cumpărători gratis.

Direcția c. r. a loteriei.
Secția loteriel de stat.

Antreprize de pompe funebre

E. Tutsek.

Brașov Strada Porții Nr. 3.
vis-à-vis de Băcânia Steaua Roșie.

Recomandă Onor. public la casuri de moarte, așezământul său de înmormântare bogat asortat în cari toate obiectele, atât sortele mai de rând, cât și cele mai fine, se pot căpăta cu prețuri ieftine.

Comisiune și depou de sicriuri de metal ce se pot închide hermetic, din prima fabrică din Viena.

Fabricarea proprie a tuturor sicriurilor de lemn, de metal și imitațiuni de metal și de lemn de stejar.

Depou de cununi pentru monumente și plantici cu prețurile cele mai moderate.

Representanță de monumente de marmură cară funebre proprii cu 2 și cu 4 cai, precum și un car funebru vânat pentru copii, precum și cioclii.

Comande întregi se execută prompt și ieftin, i au asupra mi și transporturi de morți în s. r. în viață.

La casuri de moarte a se adresa la

Telefon interurb. 405. **E. Tutsek.**

Abonamente la

„Gazeta Transilvaniei“

se pot face ori și când pe timp mai îndelungat sau lunar.

Adminstr. „Gazetei Trans“.

— Români! Sprijiniți produsele românești!! —

„VIOLA“

cea mai modernă fabrică de lăptărit din Bran—Törösvár.

Se găsește în fiecare zi: unt proaspăt de prima calitate, brânză caș, etc.

— Prețuri moderate. —

* Comande se efectuează cu întoarcerea poștei. *
Vânzare en gros și detal

Contractare de a litera anual. Deslușiri detaliate dă:

Proprietarul:
EMIL REIT,
Învățător

— Brânză și caș de calitate distinsă. —

Români, replantați viile, cu altoi dela firmă română!

„MUGURUL“

Însotire economică Elisabetopol-Erzsébetváros (Kisküküllő vm.)

!!! Altoi de viie !!!

Calitate distinsă — pe lângă cele mai moderate prețuri — soiuri de v n și de masă, — Viță americană cu și fără rădăcină.

Ochiuri de altit, vița europeană cu rădăcină.

Se află de vânzare la însotirec economică

„MUGURUL“

ELISABETOPOLE — ERZSÉBETVÁROS.

Material disponibil în altoi peste **trei (3) milioane.**

Școalele noastre de altoi n'au fost atacate de peronosporă.

— ! Altoi sunt desvoltați la perfecțiune! —

La cumpărări pe credit cele mai ușoare condiții de plată!

— La cerere prețurenț și instrucțiuni gratis și franco. —

— Români! Trimiteti băeții la cursul practic de altoi. —

Din partea vicecomitetului comitatului Brașov

No. 797/912.

Invitare la concurență.

La poliția orășenească e de ocupat locul de **sublocotenent** de poliție.

Beneficiile acestui post sunt: leață fixă 2000 de cor. anual, bani de quartir 500 de cor., cinci quinzenalii de câte 100 cor., în sensul statutelor 150 cor. pentru procurarea uniformei și armaturei necesare precum și pentru întreținerea acestora.

Petenții au să probeze:

1. Studiile absolvate și aplicarea de până acuma (cu documente).
2. Cunoașterea limbii germane și maghiare în scris și verbal, iar acelei române numai verbal.
3. Viață nepătată (cu documente).
4. Sănătatea trupeză și spirituală (cu documente).
5. Cunoașterea referințelor locale de aici.

Petenții, cari stau și acum în serviciul orașului n'au să prezenteze sus citatele dovezi.

În sensul §-lui 111 al statutului original nici un impiecat orășenesc nu poate primi nici o ocupațiune laterală.

Petițiunile provăzute cu timbru de o coroană au să fie prezentate până la 10 Februarie 1912 în subscrisul. Petițiunile intrate după aăest termin nu vor fi luate în considerare.

Brassó, în 19 Ianuarie 1912.

Pentru vicecomite
Dr. Semsey Aladár,
notar.

Subscrisul are onoarea a aduce la cunoștința On. public din oraș și împrejurime, că lucrez baine bărbătești, croială modernă, după o praxă îndelungată, și-l roagă a-l onora cu comande. Reparaturi cu preț ieftin.

Fridolin Kari Jirkovsky junior
croitor bărbătesc.

Brașov, Târgul Cailor 14 etaj I.

No. 1179/912.

Publicațiune

referitoare la proprietarii și arendașii de pământ.

Toți proprietarii de pământ, cari au dat în arândă pământuri începând dela 1912 sunt provocați a subșterce percepătoratului orășenesc până în 10 Februarie a. c. lista despre arendașii lor.

In lista această are a se arăta:

1. Numele arendașului.
2. Locuința arendașului.
3. Numărul jugărilor arendate și
- 4 Arânda statorită pe un an.

Brassó, în 25 Ianuarie 1912.
Perceptoratul orășenesc.

M. Schlandt

Brașov, Strada Morii.

Fabrica de pielărie.

Oferă produsele sale ca:
Talpa-Terzen, Vache în jumătăți și crupoane, poale, gături, Piel de opinel și Opinel croite în cea mai fină calitate cu prețuri ieftine.